

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 10 sierpnia 2022 r.

Poz. 3506

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU

z dnia 9 sierpnia 2022 r.

w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Nieznanowo”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Nieznanowo”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie fragmentu Puszczy Białowieskiej z kilkoma dobrze wykształconymi zbiorowiskami leśnymi.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) występowanie znacznych powierzchni starych drzewostanów;
- 2) zachodzenie naturalnych procesów ekologicznych w ekosystemach leśnych;
- 3) występowanie chronionych, rzadkich i wskaźnikowych puszczańskich gatunków flory;
- 4) stałe i liczne występowanie ornitofauny, a szczególnie dziuplaków;
- 5) duże zasoby martwego drewna i związane z nim liczne i rzadkie gatunki mykobioty, lichenobioty, brioflory oraz saproksylicznych bezkręgowców;
- 6) położenie rezerwatu w dużym zwartym kompleksie Puszczy Białowieskiej;
- 7) położenie rezerwatu w granicach obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004;
- 8) położenie rezerwatu na gruntach Skarbu Państwa zarządzanych przez Nadleśnictwo Hajnówka;

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Obszar ochrony czynnej obejmuje cały rezerwat.

§ 5. Określenie działań ochronnych w rezerwacie z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku
Beata Bezubik

**Załącznik nr 1 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Białymstoku
z dnia 9 sierpnia 2022 r.**

**IDENTYFIKACJA ORAZ OKREŚLENIE SPOSOBÓW ELIMINACJI
LUB OGRANICZANIA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ ICH SKUTKÓW NA OBSZARZE
REZERWATU**

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
Zagrożenia istniejące wewnętrzne		
1	Ekspansja inwazyjnych, obcych ekologicznie i geograficznie gatunków roślin zielnych (głównie turzycy drżączkowej <i>Carex brizoides</i> i niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i>).	1. Monitoring pod kątem pojawiania się gatunków inwazyjnych co 5 lat przez cały okres obowiązywania planu. 2. Ręczne usuwanie osobników w okresie letnim poza obszar rezerwatu.
2	Rozpad drzewostanów w wyniku gradacji owadów stwarzające zagrożenie bezpieczeństwa publicznego.	Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu wzdłuż drogi leśnej.
3	Zarastanie liniowych powierzchni otwartych – zmieniające na niekorzyść siedliska trawiaste oraz warunki życia niektórych gatunków roślin w tym kruszczyka szerokolistnego <i>Epipactis helleborine</i>	Powstrzymanie sukcesji drzew i krzewów. Oczyszczanie linii podziału powierzchniowego, dróg i ich poboczy.
Zagrożenia istniejące zewnętrzne		
4	Zaśmiecanie terenu. Penetracja terenu rezerwatu przyrody.	Zbieranie śmieci. Edukacja społeczeństwa. Wzmoczone patrolowanie obszaru rezerwatu przez służby leśne w okresie letnim. Skanalizowanie ruchu turystycznego. Wzmoczone patrole Straży Leśnej. Ujęcie zapisów o zakazach obowiązujących na terenie rezerwatu przyrody na tablicach informacyjnych.
5	Niewidoczna granica rezerwatu przyrody Niszczenie oznakowań i infrastruktury rezerwatu.	Utrzymanie czytelnego oznaczenia granic rezerwatu przyrody. Bieżące naprawy i uzupełnianie infrastruktury i oznakowań.
Zagrożenia potencjalne wewnętrzne		
6	brak	
Zagrożenia potencjalne zewnętrzne		
7	brak	

**Załącznik nr 2 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Białymstoku
z dnia 9 sierpnia 2022 r.**

**OKREŚLENIE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH NA OBSZARZE OCHRONY CZYNNEJ
W REZERWACIE, Z PODANIEM ICH RODZAJU, ZAKRESU I LOKALIZACJI**

Lp.	Rodzaj działań ochronnych.	Zakres działań ochronnych.	Lokalizacja działań ochronnych.
1	Monitoring i usuwanie inwazyjnych gatunków roślin, głównie turzycy drżączkowej <i>Carex brizoides</i> i niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> .	Co 5 lat podczas obowiązywania planu - ręczne usuwanie okazów tych roślin poza obszar rezerwatu.	Oddz. 488C
2	Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu wzdłuż drogi leśnej.	Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu jedynie na odległości 1 wysokości drzewostanu od drogi, stwierdzone przez ALP (Administrację Lasów Państwowych). W miarę potrzeb.	Wzdłuż przebiegu drogi leśnej oddz. 488Cb, 488Cc, 488Cd, 488Cg, 488Ch.
3	Oczyszczanie linii podziału powierzchniowego, drogi leśnej i jej pobocza. Powstrzymanie sukcesji drzew i krzewów wzdłuż linii oddziałowych oraz drogi leśnej.	Wycinanie przydrożnych drzew i krzewów. Zabieg prowadzić w miarę potrzeb. Wycięte drzewa i krzewy pozostawić do naturalnego rozkładu.	Linie oddziałowe, droga leśna i jej pobocze w obszarze rezerwatu.
4	1. Skanalizowanie ruchu turystycznego. 2. Zbieranie śmieci. 3. Edukacja w zakresie ochrony lokalnej przyrody skierowana głównie do dzieci i młodzieży, a także do wybranych grup społeczności dorosłych.	1. Skierowanie ruchu turystycznego na udostępniony szlak pomiędzy oddziałami 488C, a 487D. Kontrole Straży Leśnej, szczególnie w okresie natężenia ruchu turystycznego. W miarę potrzeb. 2. 3. W miarę potrzeb.	Obszar rezerwatu.

Lp.	Rodzaj działań ochronnych.	Zakres działań ochronnych.	Lokalizacja działań ochronnych.
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odnowienie granic rezerwatu zieloną farbą. 2. Weryfikacja stanu drzew pomnikowych. Konserwacja i uzupełnienie zaginionych tabliczek „Pomnik przyrody – prawem chroniony” oraz numerów drzew pomnikowych. 3. Bieżące naprawy infrastruktury oraz dróg i uzupełnianie infrastruktury i oznakowań	<ol style="list-style-type: none"> 1. W miarę potrzeb. 2. Podmiot odpowiedzialny – nadzorujący tę formę ochrony przyrody (Gmina Hajnówka). W miarę potrzeb. 3. W miarę potrzeb.	Obszar rezerwatu.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022r. poz. 916), dalej: ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan ochrony dla rezerwatu przyrody. Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Nieznanowo” został sporządzony na okres 20 lat zgodnie z art. 20 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody z dostosowaniem zakresu prac do zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych rezerwatu. Projekt tego planu został sporządzony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody z uwzględnieniem zapisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. z 2005 r. Nr 94, poz. 794).

Rezerwat przyrody „Nieznanowo” leży w części pokrywającej się z obszarem Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004, będący jednocześnie obszarem specjalnej ochrony ptaków wyznaczonym Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r. Nr 25, poz. 133 ze zm.) i projektowanym specjalnym obszarem ochrony siedlisk, zatwierdzonym Decyzją Komisji Europejskiej, dla którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 6 listopada 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004 (Dz. U. Woj. Podl., z 2015 r. poz. 3600). W Planie Zadań Ochronnych ustanowionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 6 listopada 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004 (Dz. U. Woj. Podl., z 2015 r. poz. 3600) ujęto obszar przedmiotowego rezerwatu przyrody, w związku z czym niniejszy plan nie uwzględnia zakresu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, o którym mowa w art. 28 ustawy o ochronie przyrody.

Rezerwat przyrody „Nieznanowo” został utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 16 września 1974 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M. P. Nr 32 poz. 194). Obecnie funkcjonuje w oparciu o Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Nieznanowo" (Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 4838). Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie fragmentu Puszczy Białowieskiej z kilkoma dobrze wykształconymi zbiorowiskami leśnymi. Obejmuje obszar gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Nadleśnictwa Hajnówka o łącznej powierzchni geometrycznej 27,73 ha wyliczonej na podstawie współrzędnych punktów załamania granicy obszaru w układzie PL-1992. Położony jest na terenie gminy Hajnówka, w powiecie hajnowskim, w województwie podlaskim. Projekt niniejszego zarządzenia powstał z uwagi na brak obowiązujących zadań ochronnych oraz planu ochrony dla tego obszaru.

Z uwagi na uwarunkowania przyrodnicze rezerwatu w planie ochrony nie wskazano obszarów ochrony ścisłej i krajobrazowej. Nie wskazano również obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa w rezerwacie oraz miejsc, w których może

być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza w rezerwacie. Udostępnienie obszaru rezerwatu w tych celach może mieć w przyszłości miejsce na podstawie stosownych zarządzeń wydawanych na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 10, 13, 15, 17, 18, 21 i 23 ustawy o ochronie przyrody bądź w drodze indywidualnych zezwoleń wydawanych na podstawie art. 15 ust. 4 lub 5.

Jednym z działań ochronnych jest skanalizowanie ruchu turystycznego do drogi na wschodzie rezerwatu, która została udostępniona przez Zarządzenie Nr 22 Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2004 r. w sprawie wyznaczenia miejsc zbioru dziko występujących grzybów orasz szlaków udostępnionych dla ruchu pieszego i rowerowego w rezerwacie przyrody „Lasy Naturalne Puszczy Białowieskiej” (Dz. Urz. MŚiGIOŚ.2004.3.38 z dnia 2004.12.30).

Ponadto nie wprowadzono ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Hajnówka, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych na obszarze rezerwatu oraz wskazań do zmian w istniejących: studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Hajnówka, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych na obszarze rezerwatu.

Projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Nieznanowo”, zgodnie z art. 45a cytowanej ustawy o ochronie przyrody, przekazano do zaopiniowania w trybie roboczym Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska. Zgłoszone uwagi zostały uwzględnione w niniejszym projekcie.

Celem zapewnienia udziału społeczeństwa w opracowywaniu przedmiotowego dokumentu, zgodnie z przepisami Rozdziału 3 Działu III ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku obwieszczeniem z dnia 20 lipca 2021 r., znak: WPN.6202.1.2021 zawiadomił o przystąpieniu do sporządzenia projektów planów ochrony dla rezerwatów przyrody: „Pogorzelce”, „Szczekotowo”, „Sitki”, „Michnówka”, „Głęboki Kąt” i „Nieznanowo” informując o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie planu, w tym zapoznawania się z wynikami prac na potrzeby sporządzenia projektu planu oraz z projektem planu, a także zgłaszania do nich wniosków i uwag w terminie 21 dni od daty ogłoszenia. Przedmiotowe obwieszczenie zostało zamieszczone w prasie, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz w siedzibie Urzędu Gminy Hajnówka i Białowieża, w siedzibie Starostwa Powiatowego w Hajnówce, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku oraz Nadleśnictwa Hajnówka i Białowieża. We wskazanym terminie nie wpłynęły żadne wnioski i uwagi do przedmiotu postępowania.

Następnie obwieszczeniem z dnia 24 grudnia 2021 r., znak: WPN.6202.1.2021 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku zawiadomił o wyłożeniu do konsultacji projektu zarządzenia w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Nieznanowo” i możliwości zgłaszania uwag i wniosków do wskazanego projektu oraz pełnej dokumentacji sprawy dostępnej do wglądu w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony

Środowiska w Białymstoku w terminie 21 dni od daty ogłoszenia. Przedmiotowe obwieszczenie zostało zamieszczone w prasie, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz w siedzibie Urzędu Miasta Hajnówka, w siedzibie Starostwa Powiatowego w Hajnówce, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku oraz Nadleśnictwa Hajnówka. We wskazanym terminie wpłynęły wnioski i uwagi do przedmiotu postępowania.

Wszystkie uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie konsultacji społecznych zostały rozpatrzone przez RDOŚ w Białymstoku. Informacje o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione przez RDOŚ w Białymstoku uwagi i wnioski zgłoszone do projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody Nieznanowo, przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Sposób rozpatrzenia/ odpowiedź
1	W załączniku nr 2 w pkt 2 planu dla rezerwatu przyrody Nieznanowo, jako działanie ochronne zaplanowano usuwanie według potrzeb drzew zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu wzdłuż linii oddziałowych, dróg i dojazdów pożarowych. W związku z tym zapisem pojawiają się wątpliwości kto będzie określał te potrzeby oraz w jakiej odległości od dróg i poboczy będą wykonywane te działania. Tak sformułowany zapis daje zarządcy dowolność jego interpretacji i może powodować niekontrolowaną wycinkę drzew w rezerwacie.	GDOŚ	Uwaga została uwzględniona. Zmodyfikowano zapis dotyczący przedmiotowego działania ochronnego. Wskazano, iż usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu jedynie na odległości 1 wysokości drzewostanu od drogi, stwierdzone przez ALP (Administrację Lasów Państwowych). W miarę potrzeb.
2	W załączniku nr 2 pkt. 3 planu dla rezerwatu przyrody Nieznanowo, jako działanie ochronne zaplanowano oczyszczanie linii podziału powierzchniowego, dróg i ich poboczy. W związku z tym zapisem pojawiają się wątpliwości kto będzie określał te potrzeby oraz w jakiej odległości od dróg i poboczy będą wykonywane te działania. Tak sformułowany zapis daje zarządcy dowolność jego interpretacji i może powodować niekontrolowaną wycinkę drzew w rezerwacie.	GDOŚ	Uwaga została uwzględniona. Zmodyfikowano zapis dotyczący przedmiotowego działania ochronnego.
3	W załączniku 2 pkt. 4 planu dla rezerwatu przyrody Nieznanowo, jako działanie ochronne zaplanowano	GDOŚ	Uwaga została uwzględniona. Zmodyfikowano zapis dotyczący przedmiotowego działania

	skanalizowanie ruchu turystycznego do drogi przebiegającej przez rezerwat oraz wzdłuż torowiska. Czy drogi te, zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku, zostały udostępnione dla ruchu pieszego? Jeśli tak to proszę podać informację o tym akcie prawnym w uzasadnieniu do zarządzenia, jeśli nie to takie działanie jest niezgodne z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.).		ochronnego oraz podano informację mówiącą o akcie prawnym udostępniającym obszar w uzasadnieniu do zarządzenia.
4	W uzasadnieniu do projektu zarządzenia błędnie nazwano obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Puszcza Białowieska PLC200004.	GDOŚ	Uwaga została uwzględniona. W uzasadnieniu poprawiono błędnie wpisany zapis dotyczący nazwy obszaru Natura 2000 Puszcza Białowieska PLC200004.

Projekt zarządzenia skonsultowano z Nadleśnictwem Hajnówka oraz Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Białymstoku, a także z Generalną Dyрекcją Ochrony Środowiska.

W myśl art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony rezerwatu przyrody „Nieznanowo” został przekazany za pośrednictwem platformy ePUAP do Rady Gminy Hajnówka celem zaopiniowania. Rada Gminy nie zajęła stanowiska w ustawowym terminie w związku z czym, zgodnie z art. 89 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) przyjęto, że zaopiniowała w całości pozytywnie przedłożony projekt.

Projekt zarządzenia zgodnie z art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody.

Projekt zarządzenia zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135 z późn. zm.) został uzgodniony z Wojewodą Podlaskim.